

RÈPLICA PERSONAL

►►►
introduï una *esmena* del tot innecessària, que desvirtua la llengua de l'autor. Per a aquesta mena de correccions –que ja practicaven els primers editors de Verdaguer, i van continuar fent tots els altres– potser no calen edicions subvencionades...

A la pàgina 82 hi trobem l'errònia grafia *tunicella* (en lloc de *tunicela*) i errors en la puntuació del text. A la pàgina 83, una mala solució gràfica, que afecta la mètrica del vers: "pregar a la Verge" (en lloc de "pregà a la Verge"). Com hauria de saber el "comitè d'edició" i el "revisor" del volum, la erra final, normalment emmudida, sona quan precedeix una vocal. Si més no, aquest és el criteri aplicat per Carles Riba en la seva edició crítica de *Nausica*, de Maragall –que jo segueixo en les meves edicions–, més fidel al text –i a la mètrica– de Verdaguer. A la mateixa pàgina hi llegim *comtessa* grafiat normativament, quan Verdaguer i els seus editors sempre reproduïen la pronúncia viva del mot: *comtesa* (que de vegades, com a *Canigó*, rima amb *deesa*). La nota al vers 109 de la pàgina 85 considera gerundi un *rient* que és un participi present en funció netament adjectiva. A la pàgina 87 s'esquitlla una grossa badada (explicable en la feixuga tasca de l'editor fi-

dit pel "comitè d'edició" en dos volums, el segon dels quals, sis anys i mig després, encara no ha vist la llum.

¿MOLAS, EDITOR DE TEXTOS?

Vist el que hem vist, podem dir que no sempre els qui més pontifiquen sobre una qüestió són els qui més en saben. Per preparar edicions crítiques –o edicions, *tout court*–, s'ha de ser filòleg, s'ha d'estimar el text i servir-lo al lector amb tot rigor i amb tota cura. No ho és, per exemple, Joaquim Molas, cappare de diversos projectes editorials mancats del rigor filològic exigible a un historiador de la literatura. La divulgada –i per altres motius benemèrita– col·lecció *Les Millors Obres de la Literatura Catalana* (62 / La Caixa) és una mostra de la manca de criteri filològic del seu director. N'és una prova –si calia– la recent *revisió* plagiària de la impresentable edició de *Canigó*, que aprofita descaradament –sense indicar-ho– la meua edició crítica del poema verdaguerià. Un altre esguerro editorial de Molas fou la confecció d'un volum d'índexs a l'obra completa de Josep Pla (Destino), signat per una deixebra seva, però publicat sota la seva responsabilitat. I, finalment, la darrera aventura editorial, inevitablement condemnada al fracàs, ha estat l'edició del primer volum de *Totes les obres de Verdaguer* (Proa) –amb la col·laboració de l'inclit Isidor Cònsul–, on es reproduïen títols de Verdaguer sense garanties filològiques, a pesar d'haver-se'n publicat edicions crítiques que en corregien els errors i en fixaven el text.

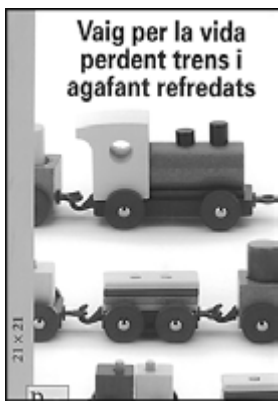
¿Quines garanties pot oferir, en un comitè d'edició d'unes obres completes, una persona amb una trajectòria editorial tan erràtica i desencertada? ¿Per què Molas es posa davant d'una edició erudita de l'obra completa de Verdaguer, adreçada als estudiosos, i al mateix temps empra la publicació, en tres volums, de *Totes les obres* de l'escriptor en una edició divulgativa i poc rigorosa? ¿No hi ha lloc per als qui volem oferir Verdaguer als lectors d'avui, en edicions solvents i de bon llegir? Com dirien els escolàstics, *¿extra Molas nulla salus?*

Voldria acabar recomanant als autors de l'article pretesament conciliatori que abandonin una mica "la regió dels principis" i baixin a l'arena de la pràctica filològica, revisant amb més cura les edicions verdaguerianes d'una obra completa que, al ritme que du, no estarà enllestida fins a les darreries d'aquest nou segle. I voldria recordar el consell que donen ells mateixos al final del seu article: "El que hem de fer tots plegats és continuar treballant amb total llibertat [...] i no trair la racionalitat que és pròpia de l'ofici científic". Completament d'acord.

Podem dir que no sempre els qui més pontifiquen sobre una qüestió són els qui més en saben

lògic): el vers sisè diu "aires són de gran tristesa", quan a les edicions que el curador segueix hi llegim clarament "ayres son de greu tristesa". A la pàgina 88 llegim *ulà* (en comptes d'*olà*, grafia atestada per Moll i Coromines); a la 89, la nota al vers 63 *aclareix* que l'*en ha pregat* és la "forma de llengua usual per lo n'ha pregat (!!!)". A la 96 trobem *enfonsa-li* en lloc d'*enfonsa-l'hi* (amb dos pronoms), i a la 98, "muda l'escorça", en lloc de "muda d'escorça", com es llegeix en les dues darreres edicions del poema. A la pàgina 99 hi surt "l'arcàngel Sant Miquel", i a la 100 llegim *còrrecs* (per *correcs*), i hi trobem un cas de mala puntuació: "i a Llucifer al rebre, vençut i sense glòria" (la coma hi és espúria i confusonària)... I així fins a més de setanta correccions que caldria introduir en aquesta (mitja) edició del llibre *Montserrat*, inexplicablement divi-

L'APARADOR

Diversos autors, *Vaig per la vida perdent trens i agafant refredats*. COSSETÀNIA. Valls, 2003.

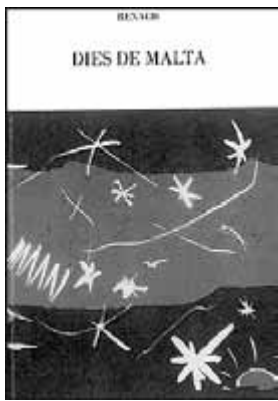

W.N.P. Barbellion, *El diario de un hombre decepcionado*. Traducció de Carmen Francí. ALBA. Barcelona, 2003.

Ton Creus, *L'home del quiosc*. EL CEP I LA NANSÀ. Vilanova i la Geltrú, 2003.

Tercer recull de narracions del col·lectiu 21x21, després de *Contes de Barcelona* i *2001: l'odissea continua*. Els membres del grup estan vinculats a l'Associació de Joves Escriptors en Llengua Catalana. El pròleg és del també narrador Manel Zabala.

Rexach, *Dies de Malta*. GARSINEU EDICIONS. Tremp, 2003.

Roser Bermudo, *Guspieres*. PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT. Barcelona, 2003.

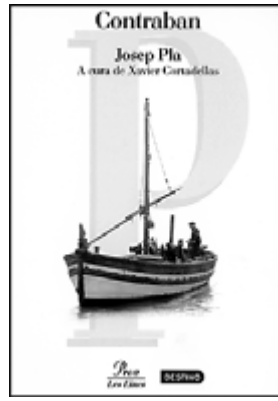

Gerard Vázquez i Jordi Barra, *El retratista*. AROLA. Tarragona, 2003.

Poemari de Josep Maria Rexach que, com ell mateix comenta en un text breu introductor, és el més manierista que ha publicat. Els poemes tenen unes influències més o menys evidents de la poesia de Gabriel Ferrater, Maria Mercè Marçal, David Castillo i Xulio Ricardo Trigo.

Diversos autors, *La Catalana de Lletres 2003*. COSSETÀNIA. Valls, 2003.

Josep Pla, *Contraban*. Edició a cura de Xavier Cortadellas. PROA / DESTINO. Barcelona, 2003.

Luis Altamira, *La infancia del Che*. TALLER DE MARIO MUCHNIK. Madrid, 2003.

Amb pròleg del poeta Jordi Cervera, aquest recull és una tria dels 300 poemes que es van presentar al primer concurs de poesia convocat per l'emissora Catalunya Cultura. Òscar Palazón va ser el guanyador amb *Epíleg* i Mireia Lleó la finalista amb *Sextina*.

L'autor va néixer el 1889. El 1919 va publicar aquest diari i pocs mesos després va morir afectat d'esclerosi múltiple. La lluita contra la malaltia es va transformar en un exercici d'introspecció que ha estat comparada a textos de Kafka i Joyce.

Recull de textos breus i poètics que durant vint-i-cinc anys van ser publicats al *Full Diocesà* de Vic, Solsona i Tarragona quan mossèn Berengueres n'era el director. La delicadesa, les reflexions de tota mena i la fe catòlica hi són ben presents.

Novella de Josep Pla que, en aquesta edició, inclou material per facilitar la comprensió de l'obra, com ara un mapa amb la ruta que segueixen els contrabandistes que protagonitzen la trama, a banda d'un vocabulari mariner.

Novella policíaca en format de diari que va de l'11 de juny del 2001 al 23 de juliol del 2002. Polícies, diners, corrupcions, assassinats..., tot un univers sòrdid en què els únics herois són els perdedors. És la tercera obra publicada de Ton Creus (Sabadell, 1944).

Peça teatral ambientada al Londres del 1555 que ens mostra un misteri històric encara no esclarit: ¿per què Enric VIII va rebutjar la seva cinquena esposa, Anne de Cleves? Un retrat que el pintor Hans Holbein va fer de la dona hi va tenir a veure. Els autors combinen realitat i ficció.

Altamira és escriptor i periodista, però sobretot és conegut pel seu vídeo documental *Che, un argentino del siglo XX*, del qual va ser productor, guionista i realitzador. En aquest assaig breu podem llegir una sèrie d'entrevistes, peces del puzzle de la infantesa del guerriller.